i.VAZ vartotojo atmintinė

skirta Dynamics 365 Finance & Operations

Turinys

1. Įvadas 3
1.1. i.VAZ paskirtis 3
1.2. Sprendimo realizavimo aprašymas 3
2. i.VAZ D365FO sistemoje konfigūravimas 4
2.1. VMI sertifikavimas duomenų perdavimui į i.VAZ 4
2.2. i.VAZ bendrieji parametrai 4
2.2.1. Parametras kliento/tiekėjo kortelėje 5
2.2.2. i.VAZ eksporto parametrai 6
2.2.3. i.VAZ failo numeravimas 8
2.2.4. i.VAZ byla 9
2.3. i.VAZ registrui reikalinga informacija 10
2.3.1. Antraštinė dalis 10
2.3.2. Važtaraščio dalis 11
2.4. i.VAZ registras 14
2.5. i.VAZ retrospektyva 17

1. Įvadas

1.1. i.VAZ paskirtis

Važtaraščių duomenis į VMI i.VAZ posistemį mokesčių mokėtojai privalo teikti nuo 2016 m. Spalio 1d., vadovaujantis patvirtintomis Važtaraščių ir kitų gabenimo dokumentų duomenų teikimo taisyklėmis.

Plačiau apie i.VAZ posistemį: https://www.vmi.lt/i.VAZ.

OIXIO siūlo įsidiegti i.VAZ teikimo į VMI prievolės vykdymo funkcionalumą, perduodantį krovinio važtaraščių duomenis į Valstybinę mokesčių inspekciją XML formato rinkmenoje (pav. 1).

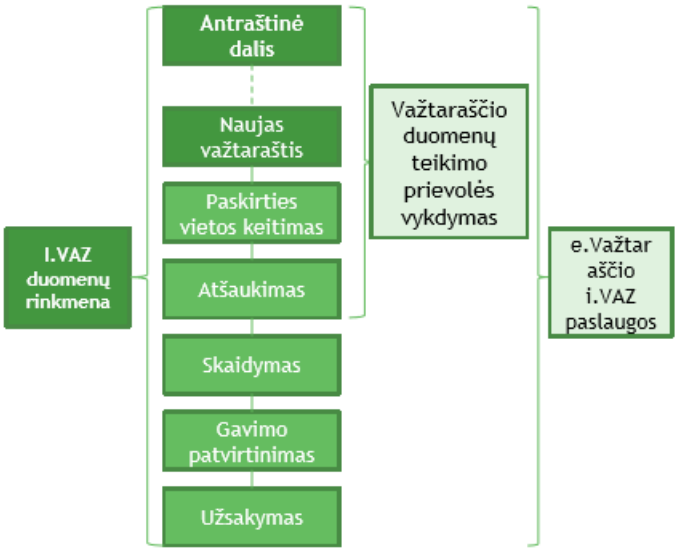

Paveikslėlis 1 i.VAZ duomenų rinkmenos apibendrinta struktūra

1.2. Sprendimo realizavimo aprašymas

Sprendimas apima Microsoft Dynamics D365FO sistemos parengimą išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos keliamiems reikalavimams, toliau – i.MAS, pagal dokumento sudarymo metu galiojančius NUOSTATUS ir i.VAZ TAISYKLES.
Sprendimas apima išrašomų krovinio gabenimo važtaraščių registrų eksportą XML formatu, suformuojant failą į nustatymuose nurodytą vietą. Po suformavimo failas gali būti perkeliamas į i.MAS elektroninių važtaraščių (i.VAZ) posistemį rankiniu būdu arba pasinaudojus OIXIO parengtu sprendimu – suformuotus i.VAZ failus perduoti naudojant žiniatinklį (Web Service).

Registro duomenų šaltiniai Microsoft Dynamics D365FO sistemoje – krovinio gabenimo važtaraščiai, užregistruoti per pardavimo užsakymus ir per pirkimo grąžinimo užsakymus.

Pastabos:

- Sprendimas neapima važtaraščių registro formavimo iš sąskaitų faktūrų su krovinio gabenimo rekvizitais;
- Sprendimas neapima važtaraščių registro formavimo iš pirkimo užsakymų su krovinio gabenimo rekvizitais;
- Krovinio gabenimo važtaraščio koregavimų, esant pateiktiems duomenims („Skaidymas“ dalis).

2. i.VAZ D365FO sistemoje konfigūravimas

2.1. VMI sertifikavimas duomenų perdavimui į i.VAZ

Tam, kad D365FO sistemoje suformuoti krovinio gabenimo važtaraščiai būtų perduodami į i.VAZ posistemį, būtina instaliuoti VMI sertifikatą.

2.2. i.VAZ bendrieji parametrai

D365FO sistemoje būtina nustatyti kuriame modulyje užregistruotas važtaraštis turi būti traukiamas į VMI registrą. Parametras nustatomas modulyje *Organizacijos administravimas* > *Numeravimai* > *Skaitiklių valdymas*.

i.VAZ veikimui yra būtini šie nustatymai:

Laukelio pavadinimas	Aprašymas
Modulis	Parenkamas modulis, kuriam taikoma įtraukimo į registrą taisyklė. Reikšmė parenkama iš tokių reikšmių: • Pardavimas; • Pirkimas.
Sąskaitos kodas	Parenkama, ar nustatymas galioja visiems klientams/tiekėjams ar konkrečiai grupei. Galimos reikšmės: • Visi; • Grupė.
Kodas	Jei lauke „Sąskaitos kodas“ parinkta reikšmė „Visi“, laukas nėra aktyvus. Jeigu lauke „Sąskaitos kodas“ parinkta reikšmė „Grupė", laukas tampa aktyvus ir jame parenkama kliento/tiekėjo grupė, kuriai aprašoma taisyklė. PASTABA: Pagal i.VAZ aprašymą, tik Lietuvoje krovinius

Laukelio pavadinimas	Aprašymas
	gabenančios įmonės turi prievolę talpinti važtaraščius į i.VAZ posistemį.
Tipas	Parenkamas dokumento, kuris turi būti traukiamas į registrą, tipas. Pvz.: i.VAZ atveju nustatoma reikšmė „Važtaraštis“.
Automatinis numeravimas	Laukas i.VAZ sprendimui nėra aktualus.
Įtraukti į registrą	Pažymime, jei atitinkamų klientų/tiekėjų krovinio važtaraščiai automatiškai turi būti įtraukiami į važtaraščių registrą ir perduodami į i.VAZ posistemį.

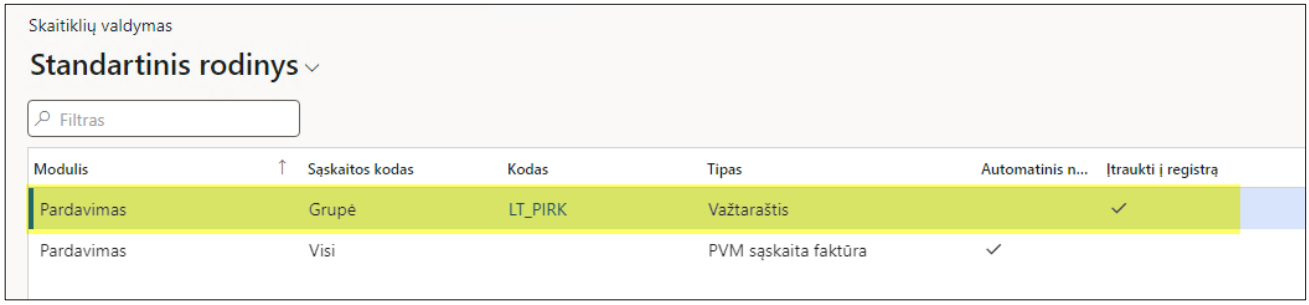

Paveikslėlis 2 Standartinis rodinys

2.2.1. Parametras kliento/tiekėjo kortelėje

Esant išimtims, kuomet ne visiems LT klientams/tiekėjams reikia siųsti važtaraščius į VMI, yra sukurtas parametras „Netraukti į iVAZ“:

- Kliento kortelėje: *Pardavimas ir rinkodara > Klientai > Visi klientai > antraštė „Klientas“ > Įvairi informacija;*
- Tiekėjo kortelėje: *Paraiškos > Tiekėjai > Visi tiekėjai > antraštė „Tiekėjas“ > Įvairi informacija.*

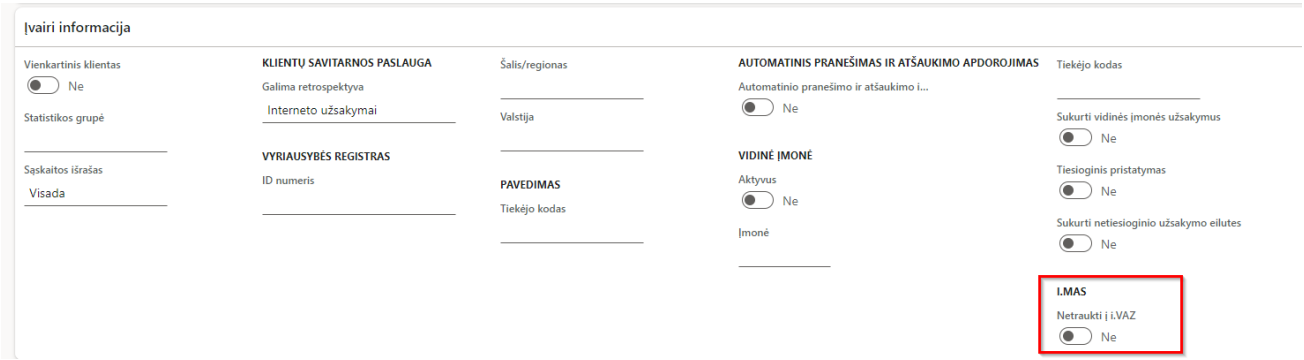

Paveikslėlis 3 Įvairi informacija

PASTABA: Jeigu i.VAZ parametruose yra nustatyta, kad visiems LT klientams/tiekėjams registruojami važtaraščiai turi būti perduodami į i.VAZ, o tam tikro kliento/tiekėjo kortelėje parametras „Netraukti į i.VAZ“ įjungtas – to kliento/tiekėjo važtaraščiai neturi būti perduodami į VMI.

2.2.2. i.VAZ eksporto parametrai

Moduliai > Didžioji knyga > Sąranka > i.MAS > i.MAS Parametrai.

Formoje nurodomi i.VAZ failo eksporto parametrai, i.VAZ registro nustatymai ir užsakymo rekvizitų, reikalingų perduoti mokesčių inspekcijai, tikrinimas.

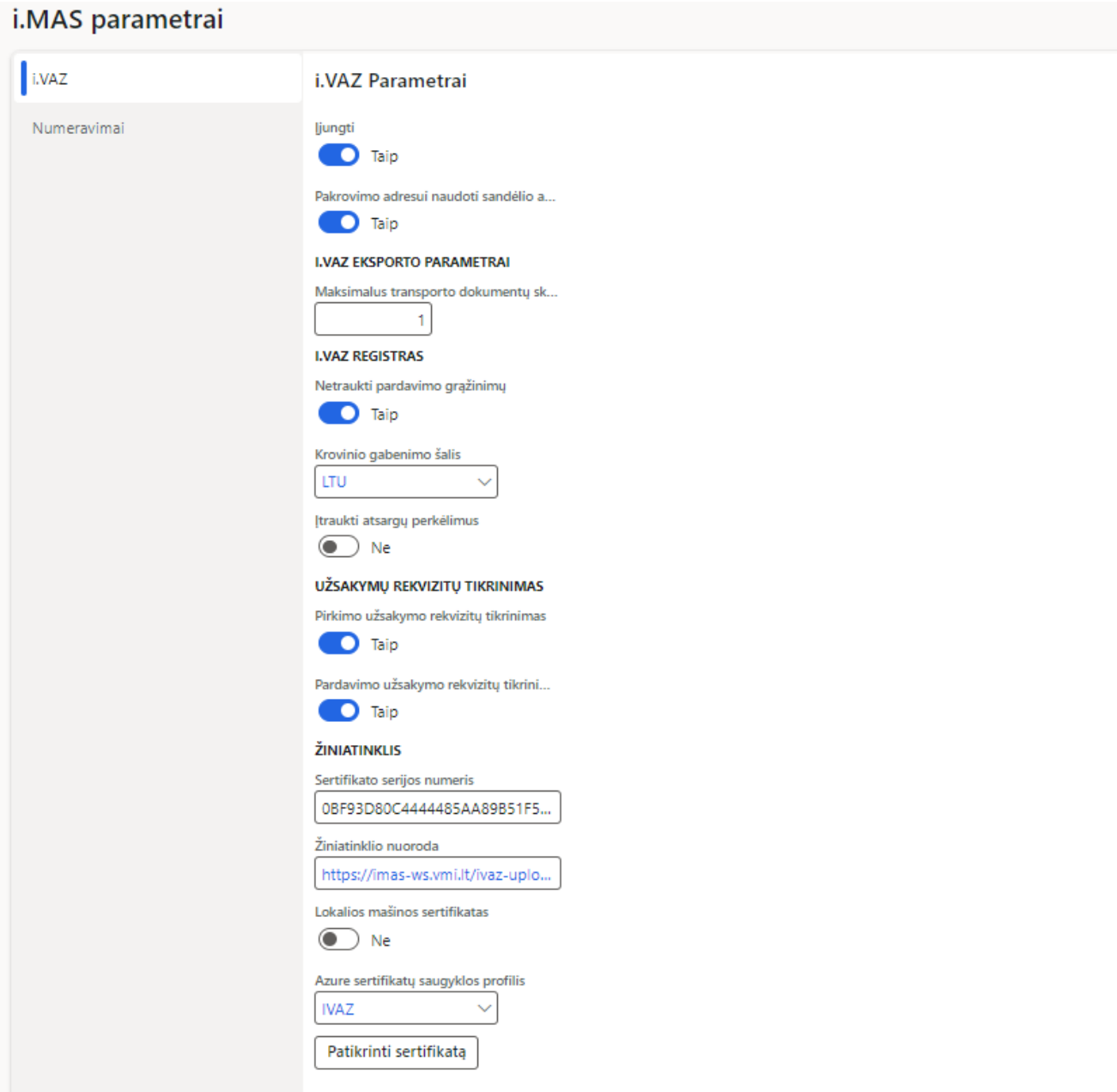

Paveikslėlis 4 i.MAS Parametrai

Formos laukai	Formos laukų paaiškinimas
Įjungti	Įjungiamas i.VAZ funkcionalumas. Jei i.VAZ funkcionalumas nėra įjungtas, veikia tik standartinis registrų funkcionalumas *(Organizacijos administravimas > Numeravimai > Skaitiklių valdymas*).
Pakrovimo adresui naudoti sandėlio adresą	Standartiškai užsakyme galima suvesti pakrovimo informaciją, tačiau pasirinkus šį parametrą, pardavimo/ pirkimų grąžinimo atvejais, sandėlio nurodyto užsakymo antraštėje adresas bus naudojamas kaip pakrovimo adresas.
Maksimalus transporto dokumentų skaičius	Parametras leidžiantis valdyti kiek krovinio važtaraščių formuojama viename faile. PASTABA: apribojimas i.VAZ duomenų rinkmenai yra 10 000.
Krovinio gabenimo šalis	Tikrinama ar pakrovimo ir iškrovimo adresų šalys yra Lietuva. PASTABA: Pagal LT įstatymus, tik Lietuvos teritorijoje vykdomų pervežimų važtaraščiai turi būti teikiami VMI.
Netraukti pardavimo grąžinimų	Važtaraščius pardavimo grąžinimo atveju įprastai išrašo prekių siuntėjas (klientas). Iš pardavimo užsakymų su tipu „Grąžintas užsakymas“ generuojami važtaraščiai nebus traukiami į registrą. PASTABA: Jei pardavimo grąžinimui nenaudojama standartinė grąžinimo užsakymo kūrimo procedūra, o kuriamas pardavimo užsakymas su minusiniu kiekiu, tokių užsakymų važtaraščiams parametras neveiks ir važtaraščiai bus traukiami į registrą.
Pardavimo užsakymo rekvizitų tikrinimas	Prieš pardavimo važtaraščio registravimą tikrinama ar užsakyme nurodyti visi i.VAZ reikalingi rekvizitai (pvz. Nenurodytas krovinį gabenančios transporto priemonės valstybinis numeris). Vartotojui pateikiamas įspėjimas (pvz.: iš senos AX 2012 versijos): 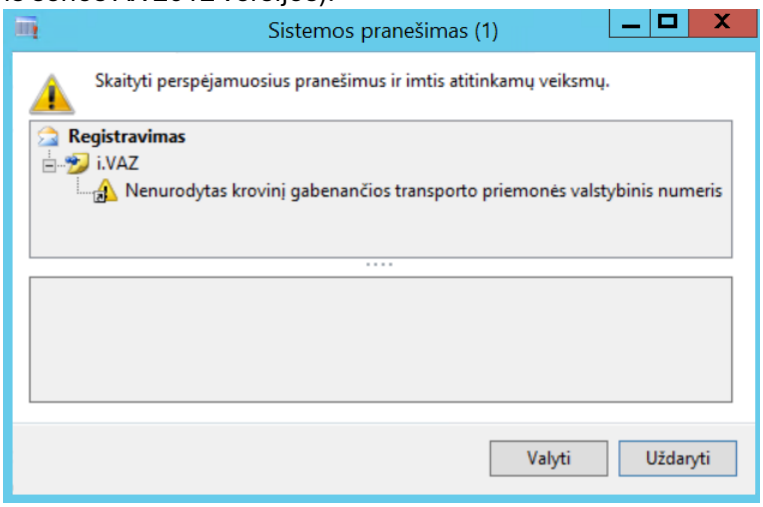 Uždaręs pranešimą, sistemos vartotojas toliau gali registruoti važtaraštį. PASTABA: gavę pranešimą visuomet užsakyme suveskite prašomą informaciją ir tik tuomet registruokite važtaraštį.
Pirkimo užsakymo rekvizitų tikrinimas	Analogiškas rekvizitų tikrinimas kaip ir pardavimo užsakymams.

2.2.3. i.VAZ failo numeravimas

i.VAZ failo pavadinimo numeravimui, kuris naudojamas eksportuojant i.VAZ duomenis, reikalinga sukurti ir priskirti numeracijos kodą. Kodas kuriamas *Organizacijos administravimas* > *Numeravimai* > *Numeravimai*.

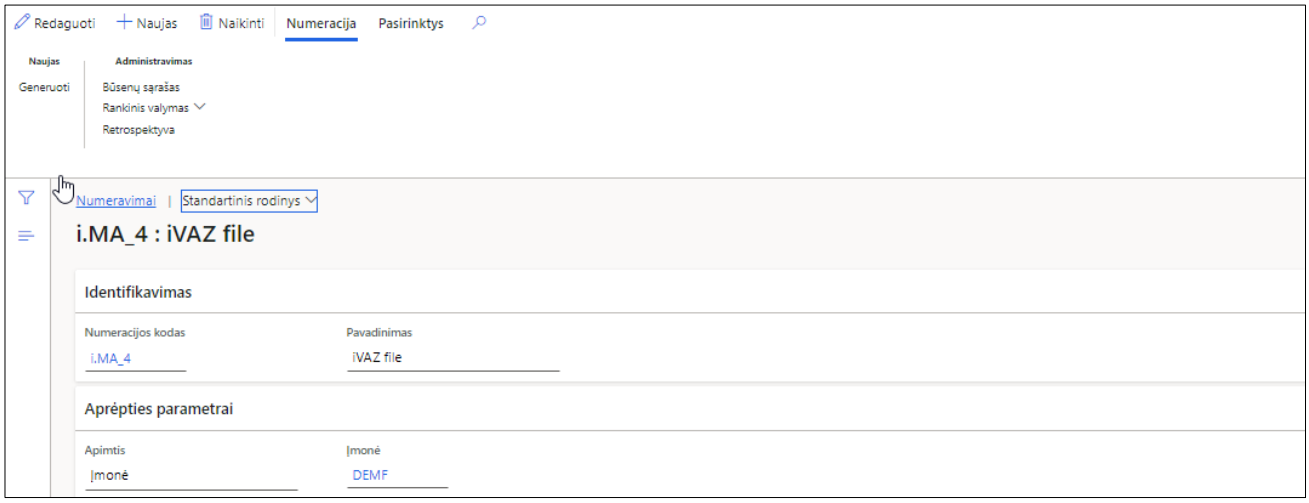

Paveikslėlis 5 i.VAZ failo numeravimas

Numeracija priskiriama i.MAS parametrų formoje *Moduliai* > *Didžioji knyga* > *Sąranka* > *i.MAS* > *i.MAS Parametrai*.

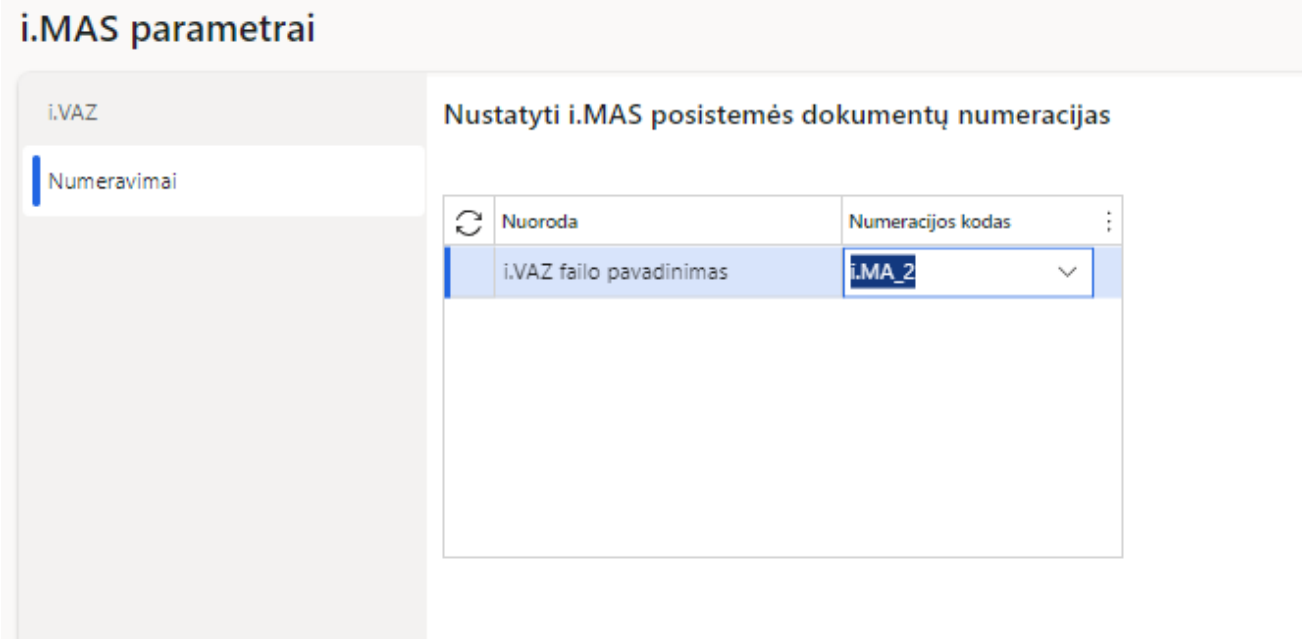

Paveikslėlis 6 i.MAS posistemės dokumentų numeracijos

2.2.4. i.VAZ byla

Didžioji knyga > i.MAS > i.VAZ > i.VAZ byla.

Nurodomas pilnas i.VAZ failo kelias. Siųsti duomenis į webservisą matomas tuo atveju, jei užsakytas sprendimas suformuotus i.VAZ failus perduoti webserviso pagalba.

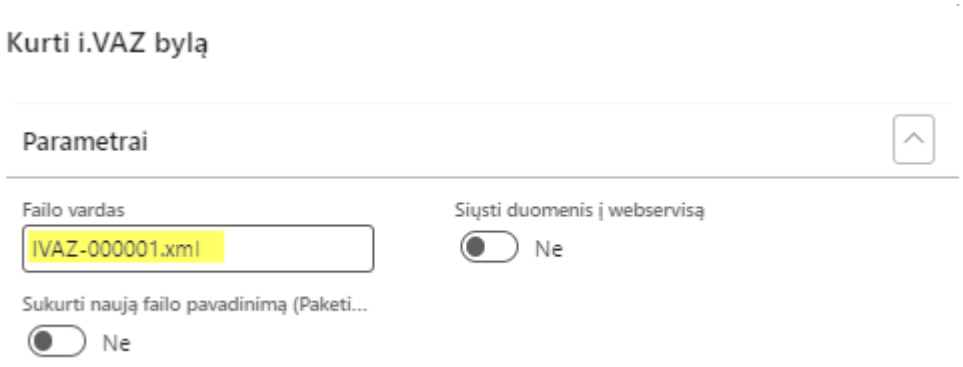

Paveikslėlis 7 Kurti i.VAZ bylą

Mygtuko „Gerai“ paspaudimu generuojamas i.VAZ XML failas iš važtaraščių su „Įtraukti į registrą“ požymiu, kurie nebuvo išeksportuoti, t.y. neturi požymio „Išeksportuota“ i.VAZ registro formoje.

Rankinį i.VAZ failų generavimą galima pakeisti nustatant paketinį režimą:

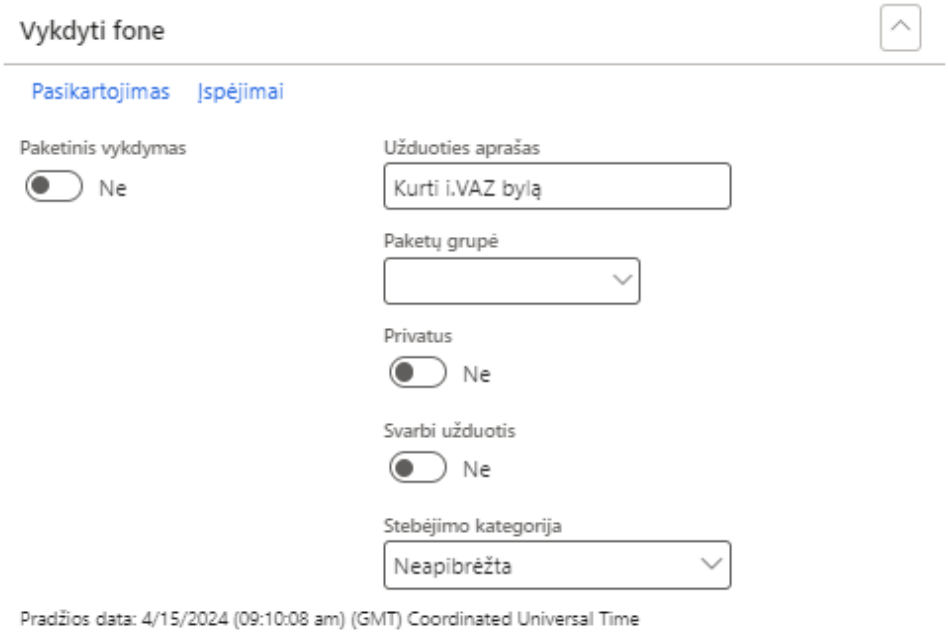

Paveikslėlis 8 Pasikartojimas Įspėjimai

Patikrinti suformuotų iVAZ failų informaciją galima Didžioji knyga > i.MAS > i.MAS retrospektyva.

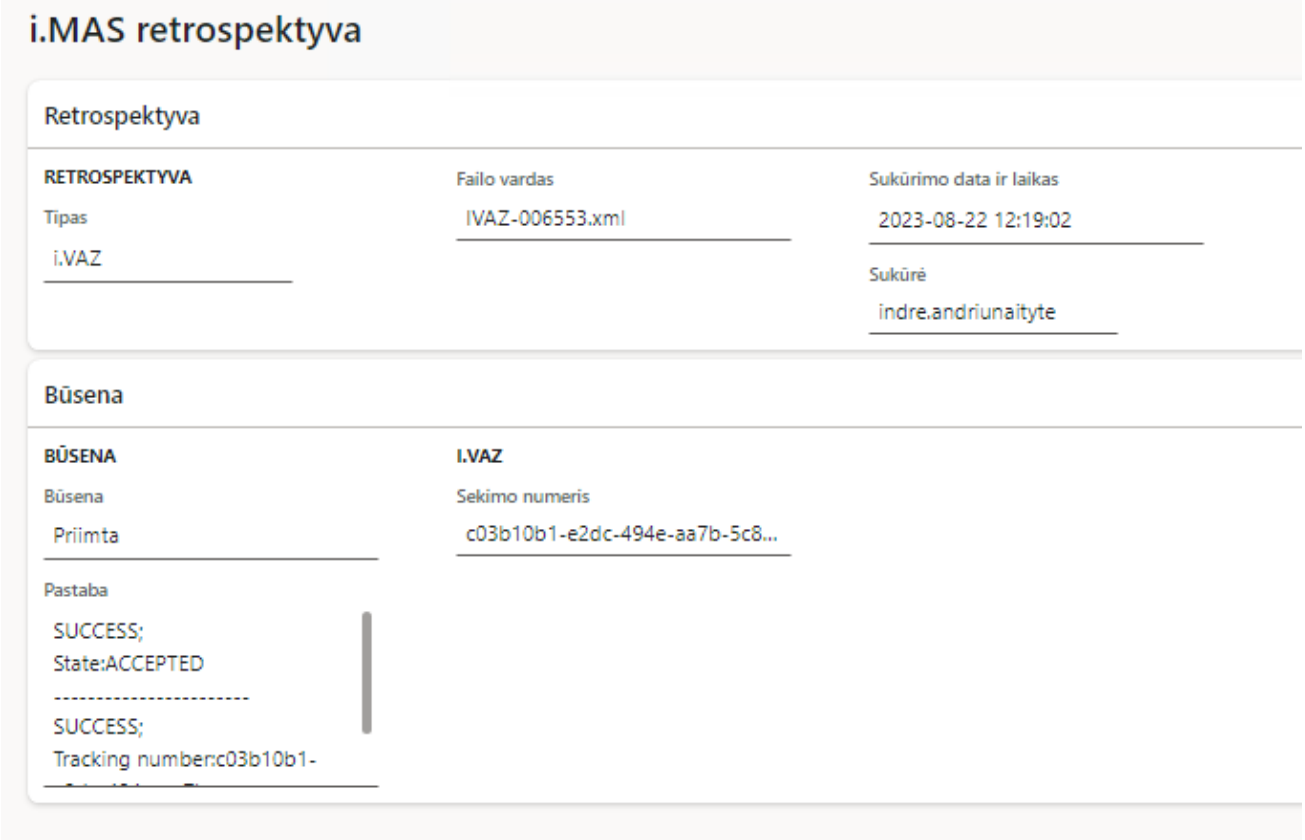

Paveikslėlis 9 i.MAS retrospektyva

2.3. i.VAZ registrui reikalinga informacija

VMI taisyklių priede, i.VAZ duomenų rinkmenos aprašyme, nurodė elementų užpildymo privalomumą. OIXIO i.VAZ sprendime stengiamasi naudoti kuo daugiau standartinio D365FO sistemos funkcionalumo.

2.3.1. Antraštinė dalis

Privalomas elementas	Formos laukų paaiškinimas
Rinkmenos apibūdinimas	Rinkmenos apibūdinimas
Rinkmenos XML versija	Rinkmenos XML versija
Rinkmenos sukūrimo data ir laikas	Rinkmenos sukūrimo data ir laikas
Važtaraščio rengėjo registracijos numeris	Važtaraščio rengėjo, kuris teikia važtaraščio duomenis, registracijos numeris / kodas (mokesčių mokėtojo identifikacinis kodas).

2.3.2. Važtaraščio dalis

Privalomas elementas	Formos laukų paaiškinimas
Važtaraščio rengėjo registracijos numeris	Turi būti suvestas prie kiekvienos įmonės informacijos, kuri naudos i.VAZ funkcionalumą. Organizacijos administravimas > Organizacijos > Juridiniai subjektai > Banko kodo informacija > Įmonės kodas. 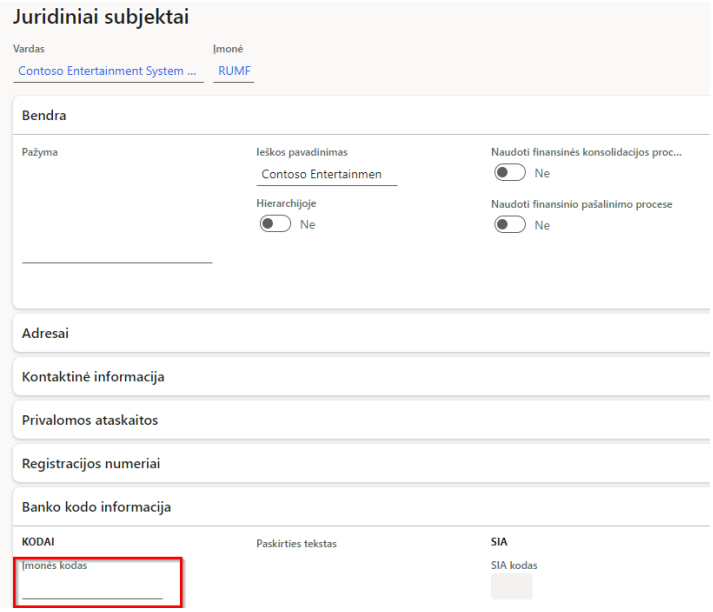
Važtaraščio Nr.	Važtaraščiui suteiktas važtaraščio numeris. CustPackingSlipJournal > Važtaraštis.
Važtaraščio išrašymo data	Data negali būti vėlesnė, nei važtaraščio duomenų pateikimo į i.VAZ data. D365FO sistemoje, tai siuntimo data. CustPackingSlipJournal > Siuntimo data.
Važtaraščio išrašymo vieta	Įmonės, teikiančios važtaraščių registrą adresas, kuris turi būti suvestas prie kiekvienos įmonės su tipu „Pirminis“. Organizacijos administravimas > Organizacijos > Juridiniai subjektai > Adresai> Adresai.
Krovinio pakrovimo / išgabenimo data ir laikas	Važtaraščio data ir laikas.

Privalomas elementas	Formos laukų paaiškinimas
Siuntėjo kodas	Įmonės kodas/Kliento įmonės kodas/Tiekėjo įmonės kodas. Pvz. Įmonės kodas juridinio asmens kortelėje. Jeigu reikšmė nežinoma, xml elementas bus užpildomas reikšme „ND“.
Siuntėjo pavadinimas	Įmonės pavadinimas/Kliento pavadinimas/Tiekėjo pavadinimas. Pagal VMI išaiškinimą: operacijos dalyvio — juridinio asmens, tikslus pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, atitinkantys mokesčių mokėtojų registro duomenis ir naudojamą struktūrą.
Nestruktūrizuotas siuntėjo adresas	Jei prekių siuntėjas yra įmonė, turi būti suvestas įmonės adresas su tipu „Pirminis“. Jei prekių siuntėjas yra klientas (pardavimo grąž. atveju) arba tiekėjas, turi būti suvestas adresas tiekėjo ir kliento kortelėje su tipu „Pirminis“.
Gavėjo kodas	Įmonės kodas/Kliento įmonės kodas/Tiekėjo įmonės kodas. Pvz. Kliento įmonės kodas kliento kortelėje: 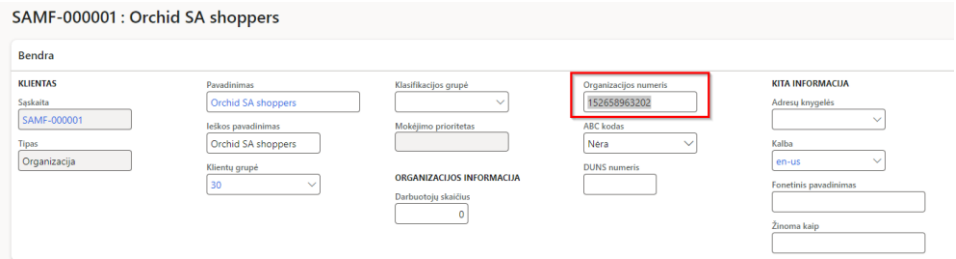 Jeigu reikšmė nežinoma, xml elementas bus užpildomas reikšme „ND“.
Gavėjo pavadinimas	Įmonės pavadinimas/Kliento pavadinimas/Tiekėjo pavadinimas. Pagal VMI išaiškinimą: operacijos dalyvio — juridinio asmens, tikslus pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, atitinkantys mokesčių mokėtojų registro duomenis ir naudojamą struktūrą. Pvz.: Kliento pavadinimas 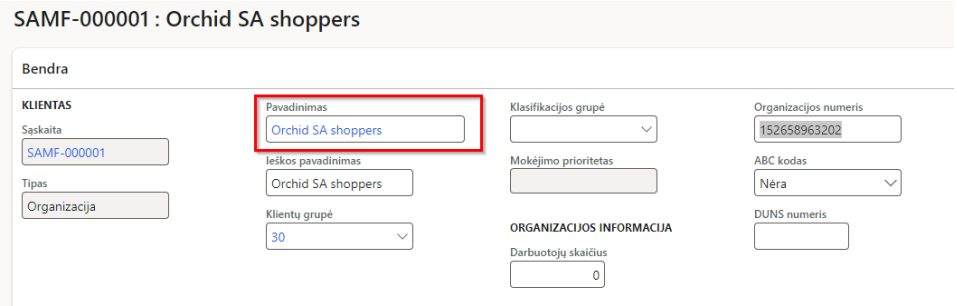
Nestruktūrizuotas gavėjo adresas	Kliento adresas su tipu „Pirminis“.
Vežėjo kodas	Vežėju gali būti įmonė/tiekėjas/klientas arba siuntos vežėjas. Sandėlio valdymas > Kroviniai > Visi kroviniai > Antraštė > skiltis „Transportavimas“ > Siuntos vežėjas 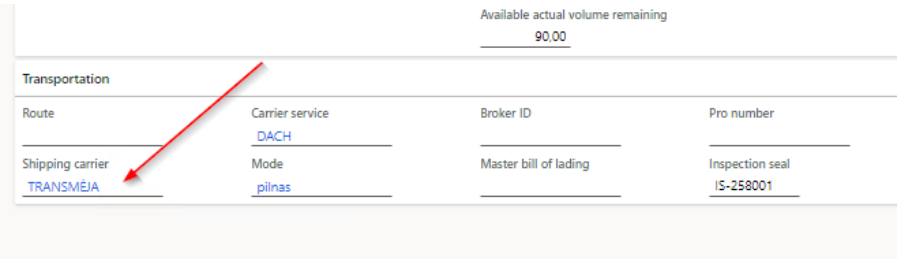 Jeigu lauke „Siuntos vežėjas“ yra parinkta reikšmė:

Privalomas elementas	Formos laukų paaiškinimas
	- Ir siuntėjas susietas su tiekėju – atvaizduojamas įmonės kodas iš tiekėjo kortelės; - Siuntėjas nesusietas su tiekėju – atvaizduojamas kodas iš „SCAC“ lauko. Jeigu lauke reikšmės nėra, atitinkamai pagal krovinio tipą (inbound/outbound) atvaizduojamas kliento arba tiekėjo įmonės kodas. Jeigu reikšmė išvis nežinoma ir nėra jokių sąsajų (nėra sukurtų kliento/tiekėjo/siuntėjo kortelių), xml elementas bus užpildomas reikšme „ND“.
Vežėjo pavadinimas	Siuntos vežėjo pavadinimas/Tiekėjo pavadinimas. Pagal VMI išaiškinimą: operacijos dalyvio — juridinio asmens, tikslus pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė, atitinkantys mokesčių mokėtojų registro duomenis ir naudojamą struktūrą. Pagal vežėjo kodą atvaizduojamas jo pavadinimas.
Nestruktūrizuotas vežėjo adresas	Jei prekių vežėjas yra įmonė, turi būti suvestas įmonės adresas su tipu „Pirminis“. Jei prekių vežėjas yra klientas arba tiekėjas, turi būti suvestas adresas tiekėjo ir kliento kortelėje su tipu „Pirminis“.
Transporto priemonės ar jų junginio valstybiniai numeriai	Turi būti suvedama automobilio informacija – Registracijos numeris ir Priekabos registracijos numeris: 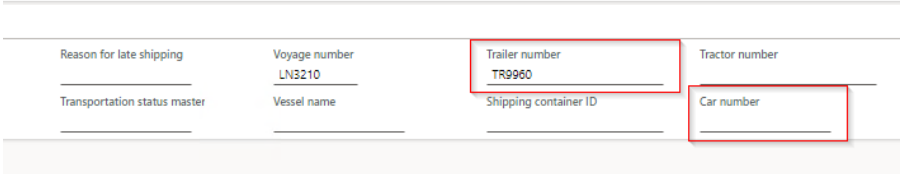 Sandėlio valdymas > Kroviniai > Visi kroviniai > Krovinio informacija > Antraštė > Transportavimas > Automobilio numeris. Sandėlio valdymas > Kroviniai > Visi kroviniai > Krovinio informacija > Antraštė > Transportavimas > Priekabos numeris.
Pakrovimo vietos adresas	Priklausomai nuo pasirinkto pakrovimo adreso parametro, i.VAZ pakrovimo adresas gali būti pildomas: - Adresu iš pakrovimo informacijos; 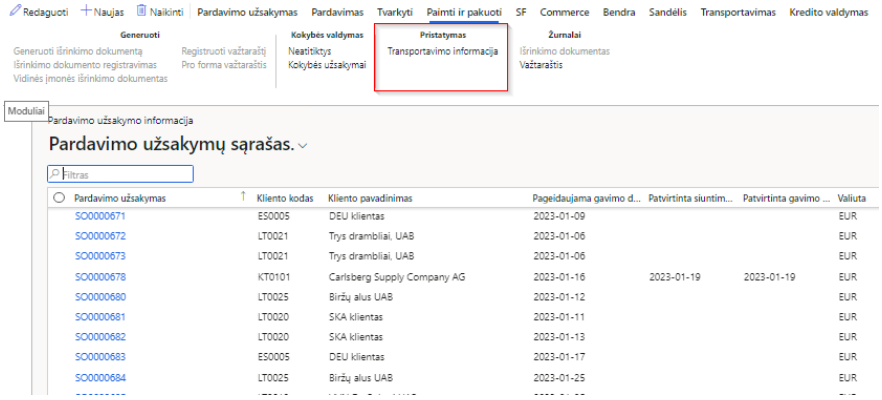 - Prekių sandėlio nurodyto važtaraščio žurnale, adresu.

Privalomas elementas	Formos laukų paaiškinimas
	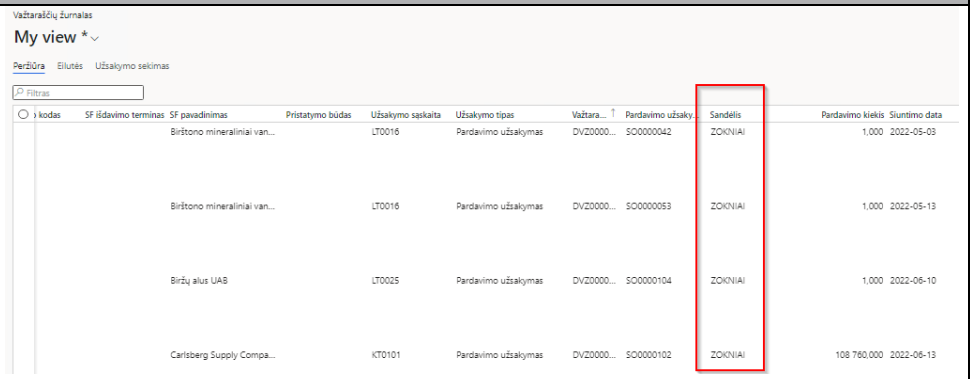 Pardavimo/pirkimo grąžinimo atvejais bus nurodomas kliento/tiekėjo adresas su tipu „Pirminis“.
Iškrovimo vietos adresas	Pardavimo ir pirkimo grąžinimo atvejais, i.VAZ pakrovimo adresas bus pildomas pristatymo adresu iš užsakymo. Pardavimo grąžinimo ir pirkimo atvejais - sandėlio nurodyto užsakyme adresu.
Prekės eilutės Nr. važtaraštyje	Eilutės numeris kuriamas XML failo formavimo metu.
Krovinio kiekis	Kiekvienoje važtaraščio eilutėje nurodytas prekių kiekis. CustPackingSlipJournal > Eilutės > Pristatyta
Matavimo vienetas	Kiekvieno važtaraščio eilutėje nurodytas prekių matavimo vienetas. CustPackingSlipJournal > Eilutės > Vienetas
Krovinio pavadinimas	Kiekvienoje važtaraščio eilutėje nurodytas prekės pavadinimas. CustPackingSlipJournal > Eilutės >Prekės/paslaugos pavadinimas
Važtaraščio atšaukimo priežastis	Pasirenkama važtaraščio būsenos keitimo į „Atšaukta“ metu. Važtaraščio atšaukimo priežastys pagal klasifikatorių (1 — Spausdinimo klaida; 2 — Nutraukta komercinė operacija; 3 — Sudubliuoti dokumentai; 4 — Išsiuntimo dieną gabenimas nepradėtas; 5 — Krovinio gražinimas siuntėjui; 6 — Kita.) Nurodžius klasifikatoriaus reikšmę „6 — Kita“ atšaukimo priežastis turi būti nurodoma.
Atšaukimo data ir laikas	Nurodoma važtaraščio atšaukimo data ir laikas. Nurodoma tais atvejais, kai atšaukimo data ir laikas skiriasi nuo duomenų pateikimo datos ir laiko, pvz., kai važtaraštis buvo atšauktas atsarginių procedūrų naudojimo metu. Nepateikus šio duomens, i.VAZ automatiškai bus nurodoma duomenų pateikimo į i.VAZ data ir laikas.

2.4. i.VAZ registras

Visų pardavimo važtaraščių registras: *Pardavimas ir rinkodara > Pardavimo užsakymai > Užsakymo pristatymas > Važtaraštis*

Pasirinkus reikalingą važtaraštį, yra galimybė atlikti tam tikrus pakeitimus, susijusius su dokumentu:

Formos laukai ir mygtukai	Formos laukų ir mygtukų paaiškinimas
Dokumento būsena	Galimybė pakeisti dokumento būseną.

Formos laukai ir mygtukai	Formos laukų ir mygtukų paaiškinimas
	Galimos būsenos: • Nėra (standartinė); • Atšaukta; • Sugadintas; • Redaguota.
Įtraukti į registrą	Pagal nustatytus i.VAZ parametrus, važtaraštis pažymimas (arba nepažymimas) varnele „Įtraukti į registrą“.
Būsena	Važtaraštis pažymimas su būsena „Failas išeksportuotas“ kai suformuojamas XML failas.
Užklausos > Keisti dokumento būseną	Dokumento būsenos keitimo forma: Standartiškai važtaraščio būsena yra „Nėra“. Būsena „Atšaukta“ naudojama tuo atveju, jei važtaraštis buvo išeksportuotas į XML failą ir norima suformuoti atšaukimo XML failą. 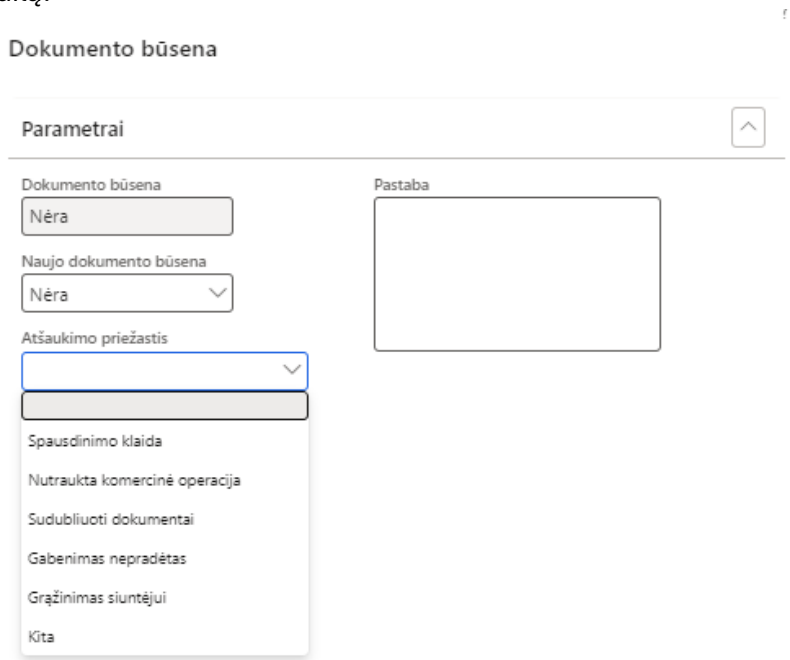 Nurodžius šią būseną reikalinga pasirinkti atšaukimo priežastį pagal i.VAZ klasifikatorių:

Formos laukai ir mygtukai	Formos laukų ir mygtukų paaiškinimas
	Jei pasirenkama priežastis yra „Kita“, sistema reikalauja pastabos lauke įvesti priežastį. PASTABA: storno atveju, jei tiek pirminis tiek stornuotas važtaraštis jau buvo išeksportuoti, VMI bus siunčiami 4 XML failai: Pirminis važtaraštis; Pirminio važtaraščio atšaukimas; Stornuotas važtaraštis; Stornuoto važtaraščio atšaukimas. T.y. funkcija keisti dokumento būseną į „Atšaukta“ turės būti panaudota tiek pirminiam tiek stornuotam važtaraščiams. Jei pirminis važtaraštis neturi išeksportavimo požymio, tuomet jam reikia pakeisti priklausomybę registrui, analogiškai ir stornuotam važtaraščiui. Būsena „Sugadinta“ nėra naudojama sprendime. Būsena „Redaguota“ naudojama tuo atveju, jei važtaraštis buvo išeksportuotas į XML failą ir norima suformuoti rekvizitų keitimo XML failą. Pakeitus dokumento būseną į „Redaguota“, išeksportuotam dokumentui panaikinamas „Išeksportuota i.VAZ“ požymis.
Užklausos > Keisti registro priklausomybę	Funkcija, keičianti važtaraščio priklausomybę registrui.
Užklausos > Transportavimo informacija	Funkcija, leidžianti keisti važtaraščio rekvizitus: 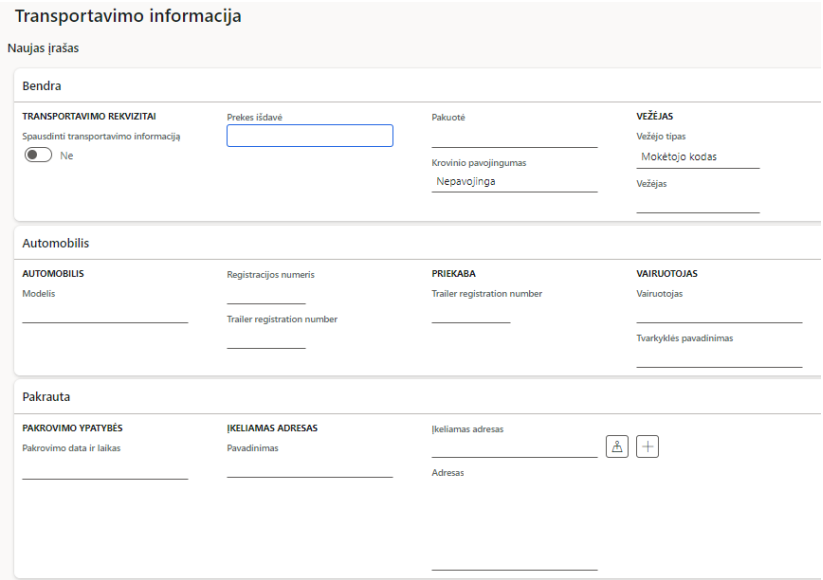 Jei rekvizitai keičiami dar neišeksportuotam važtaraščiui, jo būsena nėra keičiama. Jei rekvizitai keičiami jau išeksportuotam važtaraščiui, automatiškai dokumento būsena pasikeičia į „Redaguota“ ir formuojamas rekvizitų keitimo XML failas.
Užklausos > Kurti i.VAZ bylą	Funkcijos i.VAZ byla pagalba, pažymėtiems važtaraščiams (su požymiu „Įtraukti į registrą“ ir be požymio „Išeksportuota“) kuriamas XML failas į nurodytą sistemos vietą:

Formos laukai ir mygtukai	Formos laukų ir mygtukų paaiškinimas
	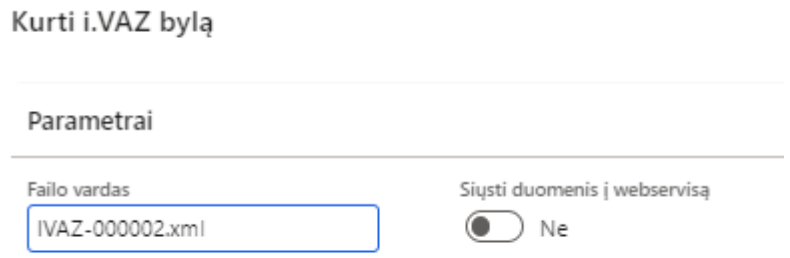 Vartotojas turi nurodyti failo vardą.

2.5. i.VAZ retrospektyva

Didžioji knyga > Periodinės užduotys > i.MAS > i.VAZ retrospektyva

Retrospektyvoje matoma kokia yra i.VAZ failo formavimo būsena, kokiu failo vardu yra išsaugotas kataloge. Taip pat yra informacija apie tai, koks vartotojas ir kada formavo failą.

Kiekvienam suformuotam failui yra kuriamas atskiras įrašas retrospektyvos lentelėje.

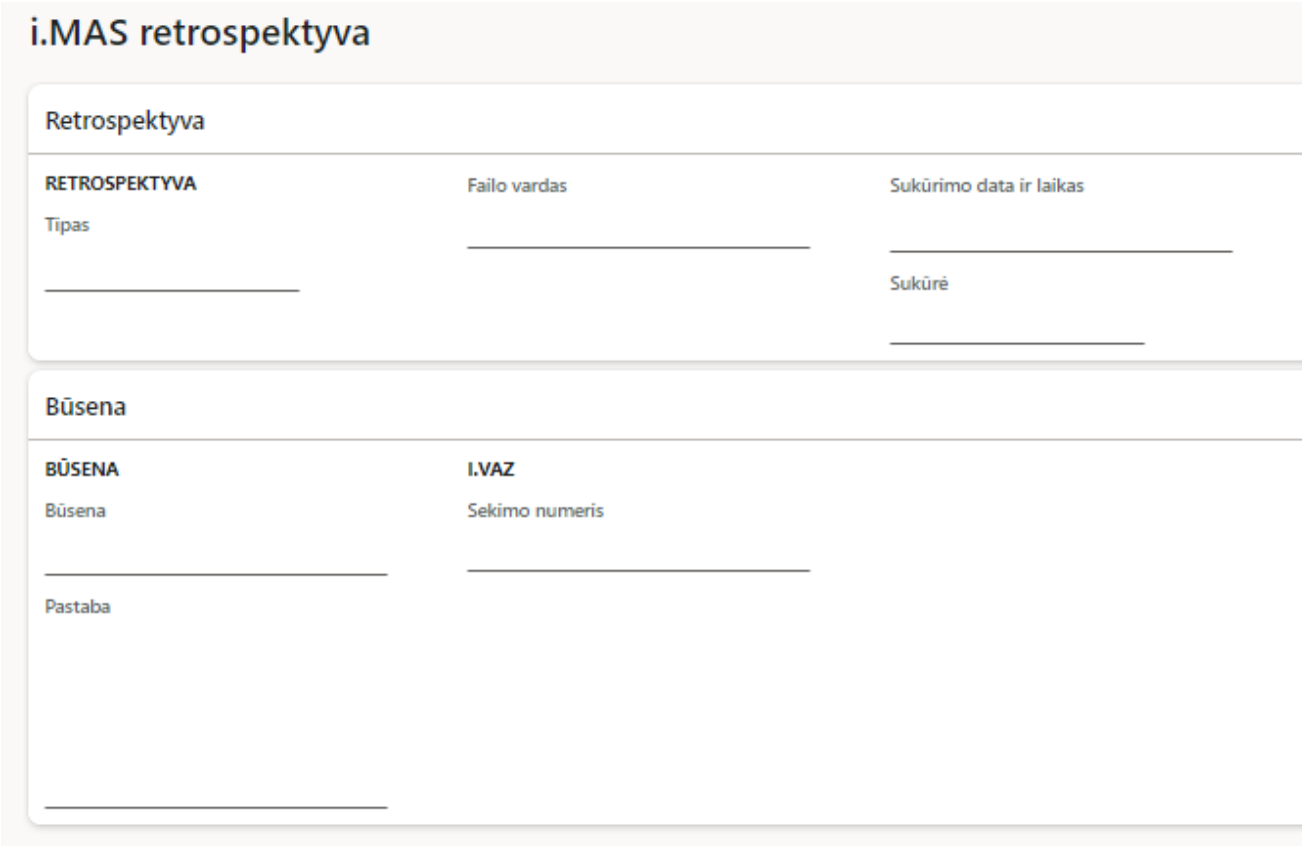

Paveikslėlis 10 i.MAS retrospektyva

Formos laukai ir mygtukai	Formos laukų ir mygtukų paaiškinimas
Tipas	Failo tipas – i.VAZ .
Sukūrimo data ir laikas	Failo kūrimo data ir laikas.
Failo vardas	Failo pavadinimas. i.VAZ atveju – failo numeris pagal priskirtą numeraciją.
Būsena	Būsena.
Sekimo numeris	Dokumento sekimo numeris iš i.VAZ sistemos (užpildomas automatiškai po to, kai failas yra išeksportuotas į VMI iVAZ posistemį).
Pastaba	Pastaba iš VMI i.VAZ posistemio (pildoma automatiškai).
Sukūrė	Vartotojo ID.
Atsisiųsti	Paspaudus mygtuką failas išsaugomas kompiuteryje.
Žurnalas	Jei formuojant failą(-us) buvo gautas informacinis pranešimas(-ai), paspaudus šį mygtuką atidaroma nauja forma su išsaugotais pranešimais.

Jeigu failo formavimo metu įvyko trukdžiai ir sistema pažymėjo, jog failas nesuformuotas dėl tam tikrų priežasčių, vartotojas, pašalinęs klaidos priežastis, gali pakartotinai suformuoti failą XML formatu. Formuojant failą, sistema atlieka jo patalpinimą į katalogą arba perduodamas per web service.

OIXIO i.VAZ sprendime, apimančiame VMI prievolės vykdymo funkcionalumą, formuojamo i.VAZ XML failo pavyzdys:

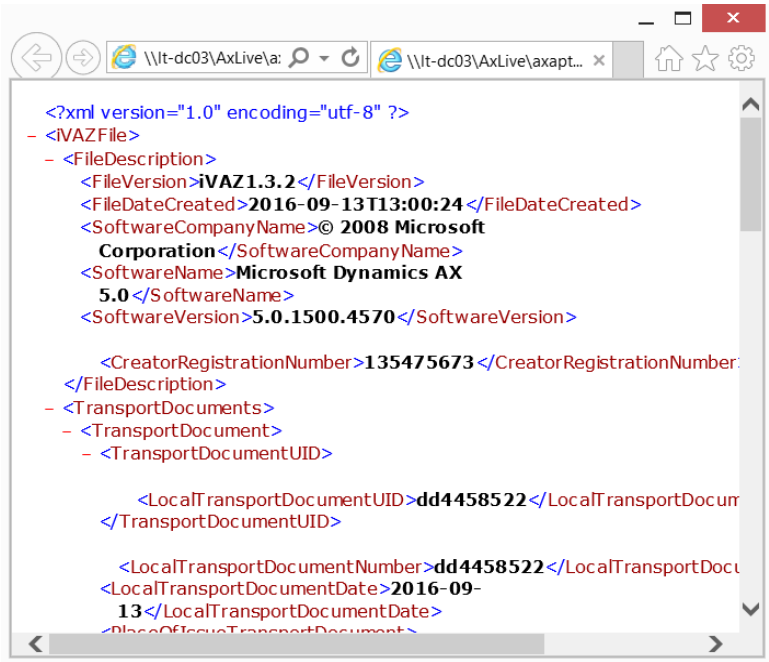

Paveikslėlis 11 i.VAZ XML failo pavyzdys